

Komunikat Komisji opublikowany na podstawie art. 27 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 w sprawie AT.40153 E-book MFNs i kwestiach powiązanych

(2017/C 26/02)

1. WPROWADZENIE

- 1) Zgodnie z art. 9 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. 81 i 82 Traktatu⁽¹⁾ Komisja może zdecydować – w przypadkach, w których zamierza przyjąć decyzję nakazującą zaprzestanie naruszania prawa i gdy zainteresowane strony zaproponują zobowiązania, aby uwzględnić zastrzeżenia wyrażone przez Komisję we wstępnej ocenie – o nadaniu tym zobowiązaniom mocy wiążącej dla przedsiębiorstw. Decyzja taka może zostać przyjęta na czas określony i oznacza, że nie ma już dalszych podstaw do podejmowania działań przez Komisję.
- 2) Zgodnie z art. 27 ust. 4 wspomnianego rozporządzenia Komisja publikuje zwięzłe streszczenie sprawy i zasadniczą treść zobowiązań. Zainteresowane strony mogą przedłożyć swoje uwagi w terminie wyznaczonym przez Komisję.

2. STRESZCZENIE SPRAWY

- 3) W dniu 9 grudnia 2016 r. Komisja przyjęła wstępną ocenę w rozumieniu art. 9 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 dotyczącą naruszeń, których rzekomo dopuściło się przedsiębiorstwo Amazon.com, Inc. i powiązane z nim przedsiębiorstwa, w tym Amazon EU S.à.r.l., Amazon Media EU S.à.r.l. i Amazon Digital Services Inc. (dalej łącznie „Amazon”), w odniesieniu do dystrybucji detalicznej e-książek do konsumentów w EOG.
- 4) Według wstępnej oceny Amazon może posiadać dominującą pozycję na rynkach właściwych dystrybucji detalicznej e-książek w językach angielskim i niemieckim do konsumentów w EOG. We wstępnej ocenie Komisja wyraziła swoje obawy, że Amazon mógł ewentualnie nadużyć swojej pozycji dominującej, łamiąc tym samym art. 102 Traktatu i art. 54 Porozumienia EOG, poprzez nałożenie na dostawców⁽²⁾ e-książek wymogów (i) powiadamiania go o korzystniejszych lub alternatywnych warunkach, jakie oferują oni innym sprzedawcom lub (ii) udostępniania mu warunków, które bezpośrednio lub pośrednio zależą od warunków oferowanych innym sprzedawcom detalicznym e-książek⁽³⁾ (zwanych dalej łącznie „klauzulami równości”). Wstępne zastrzeżenia Komisji dotyczą następujących klauzul równości:
- 5) Klauzule zobowiązujące dostawcę e-książek do zgłaszania i oferowania Amazonowi warunków dystrybucji e-książek w ramach danego modelu biznesowego w wyniku dystrybucji e-książek przez dostawcę e-książek w ramach tego modelu biznesowego za pośrednictwem jakiegokolwiek sprzedawcy detalicznego e-książek innego niż Amazon („równość modelu biznesowego”).
- 6) Klauzule zobowiązujące dostawcę e-książek do udostępniania Amazonowi (i) danej e-książki na danym terytorium lub w określonym dniu i o określonej godzinie w wyniku dystrybucji tej e-książki przez dostawcę e-książek do jakiegokolwiek sprzedawcy detalicznego e-książek innego niż Amazon („równość wyboru”) lub (ii) dowolnej cechy, funkcjonalności, zasad korzystania, elementu lub treści w odniesieniu do jednej lub większej liczby e-książek w wyniku udostępnienia przez dostawcę e-książek tej cechy, funkcjonalności, zasady korzystania, elementu lub treści dla tej e-książki za pośrednictwem sprzedawcy detalicznego e-książek innego niż Amazon („równość cech”).

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1. Ze skutkiem od dnia 1 grudnia 2009 r. art. 81 i 82 Traktatu WE stały się odpowiednio art. 101 i 102 TFUE. Treść tych dwóch grup postanowień jest zasadniczo identyczna. Dla celów niniejszego zawiadomienia odniesienia do art. 101 i 102 TFUE należy rozumieć, tam gdzie to stosowne, jako odniesienia do art. 81 i 82 Traktatu WE.

⁽²⁾ Termin „dostawca e-książek” jest stosowany w celu objęcia wszystkich podmiotów, które posiadają niezbędne prawa do udzielania licencji na e-książki sprzedawcom detalicznym e-książek lub do sprzedawania e-książek bezpośrednio konsumentom. Termin „dostawca e-książek” jako taki obejmuje wydawnictwa e-książek i niektórych pośredników (na przykład hurtowników lub agregatorów).

⁽³⁾ Termin „sprzedawca detaliczny e-książek” dla celów niniejszego dokumentu obejmuje każdą osobę fizyczną lub prawną, która zgodnie z prawem sprzedaje (lub zgodnie z prawem dąży do sprzedaży) e-książek konsumentom w jednym lub więcej państwach EOG lub za pośrednictwem której dostawca e-książek sprzedaje na podstawie umowy agencyjnej e-książki konsumentom w jednym lub więcej państwach EOG. Dostawca e-książek jest sprzedawcą detalicznym e-książek w zakresie, w jakim sprzedaje e-książki bezpośrednio konsumentom lub sprzedaje e-książki za pośrednictwem przedstawiciela na podstawie umowy agencyjnej.

- 7) Klauzule (i) zobowiązujące dostawcę e-książek do ustalania ceny agencyjnej dla Amazona, w każdym wypadku zależnej od ceny agencyjnej ustalonej przez dostawcę e-książek (lub pobieranej przez sprzedawcę detalicznego e-książek) dla jakiegokolwiek sprzedawcy detalicznego e-książek innego niż Amazon lub cen odsprzedaży pobieranych od konsumentów przez sprzedawców detalicznych innych niż Amazon („równość cen agencyjnych”) lub (ii) zobowiązujące dostawcę e-książek do oferowania Amazonowi każdej ceny agencyjnej, promocyjnej ceny hurtowej lub treści promocyjnych w wyniku oferowania przez dostawcę e-książek ceny agencyjnej, promocyjnej ceny hurtowej lub treści promocyjnych za pośrednictwem sprzedawcy detalicznego e-książek innego niż Amazon („równość promocji”) lub (iii) przewidujące „pulę” rabatów, które Amazon może wykorzystać według własnego uznania w celu obniżki cen agencyjnych dla dowolnej e-książki dostarczanej Amazonowi przez tego dostawcę e-książek. Wspomniana pula jest obliczana na podstawie różnic między cenami agencyjnymi ustalonymi przez dostawcę e-książek na dostawy e-książek dla Amazona a cenami agencyjnymi lub cenami odsprzedaży na te e-książki dostępne za pośrednictwem innych sprzedawców detalicznych e-książek. Przychody dostawcy e-książek i prowizje Amazona są obliczane na podstawie zdyskontowanej ceny agencyjnej („postanowienia dotyczące puli rabatowej”).
- 8) Klauzule zobowiązujące dostawcę e-książek do oferowania Amazonowi ceny hurtowej, w każdym wypadku zależnej od ceny hurtowej / ceny agencyjnej, jaką dostawca e-książek oferuje jakimkolwiek sprzedawcy detalicznemu e-książek innemu niż Amazon, lub ceny odsprzedaży pobieranej od konsumentów przez jakiegokolwiek sprzedawcę detalicznego e-książek innego niż Amazon („równość cen hurtowych”).
- 9) Klauzule zobowiązujące dostawcę e-książek do powiadamiania Amazona o udostępnieniu innych alternatywnych modeli biznesowych, e-książek, danych o dostępności, cech, promocji lub niższych cen hurtowych i agencyjnych sprzedawcom detalicznym e-książek innym niż Amazon („postanowienia dotyczące powiadamiania”).
- 10) We wstępnej ocenie Komisja przyjęła wstępne stanowisko, że klauzula równości modelu biznesowego i odnośne postanowienia dotyczące powiadamiania mogą (i) ograniczać motywację dostawców e-książek do wspierania alternatywnych nowych i innowacyjnych modeli biznesowych i inwestowania w nie, (ii) zmniejszać zdolność i motywację konkurentów Amazona do rozwoju i różnicowania swoich ofert przez takie modele biznesowe, (iii) odstraszać sprzedawców detalicznych e-książek od wchodzenia na rynek i ekspansji na nim, a co za tym idzie – może osłabiać konkurencję na poziomie dystrybucji e-książek i wzmocniać już ewentualnie dominującą pozycję Amazona.
- 11) Ponadto klauzule równości wyboru i równości cech mogą (i) mogą zmniejszać motywację dostawców e-książek i sprzedawców detalicznych e-książek do tworzenia e-książek, które nie są pierwotnie w formie tekstowej, oraz uniemożliwiać zróżnicowanie sprzedawców detalicznych e-książek, a co za tym idzie ewentualnie osłabiać konkurencję na poziomie dystrybucji e-książek, (ii) osłabiać konkurencję między sprzedawcami detalicznymi e-książek i odstraszać ich od wchodzenia na rynek i ekspansji na nim poprzez ograniczenie zakresu zróżnicowania ofert sprzedawców detalicznych e-książek, czego skutkiem mogą być wyższe ceny i mniejszy wybór dla konsumentów.
- 12) Ponadto klauzule równości cen agencyjnych, równości promocji, postanowień dotyczących puli rabatowej i odpowiednich postanowień dotyczących powiadamiania (w połączeniu z postępowaniem Amazona mającym na celu uzyskanie równości cen detalicznych) mogą (i) odstraszać sprzedawców detalicznych e-książek od wchodzenia na rynek i ekspansji na nim, wzmocniając w ten sposób ewentualną pozycję dominującą Amazona, (ii) pozwolić Amazonowi na ograniczanie konkurencji między sprzedawcami detalicznymi e-książek, a tym samym na uzyskanie wyższych prowizji od dostawców e-książek, co może ostatecznie prowadzić do wzrostu cen detalicznych e-książek.
- 13) I wreszcie, klauzula równości cen hurtowych może (i) utrudniać sprzedawcom detalicznym e-książek wchodzenie na rynki właściwe i ekspansję na nich przez oferowanie konsumentom niższych cen detalicznych na e-książki niż Amazon oraz (ii) potęgować ewentualne skutki klauzuli równości wyboru przez zapewnienie Amazonowi dostępu do e-książek na najlepszych warunkach hurtowych, w przypadku gdy dostawcy e-książek zdecydują się na nieoferowanie Amazonowi danej e-książki.
- 14) We wstępnej ocenie Komisja wyraziła obawy co do tego, że wszystkie opisane powyżej klauzule równości stanowią same w sobie nadużycie ewentualnej pozycji dominującej Amazona na rynkach właściwych w EOG. Ponadto Komisja wstępnie uważa, że połączenie różnych klauzul równości dotyczących cen (tj. równości cen agencyjnych, postanowień dotyczących puli rabatowej, równości promocji, równości cen hurtowych i równości prowizji agencyjnej⁽¹⁾), klauzul równości niezwiązanych z ceną (tj. równości modelu biznesowego, równości wyboru i równości cech) i postanowień dotyczących powiadamiania prawdopodobnie nasili potencjalne skutki antykonkurencyjne poszczególnych klauzul.

⁽¹⁾ Równość prowizji agencyjnej jest klauzulą zobowiązującą dostawcę e-książek do zapewnienia Amazonowi prowizji agencyjnej zależnej w każdym wypadku od prowizji agencyjnej, jaką dostawca e-książek oferuje jakimkolwiek sprzedawcy detalicznemu e-książek innemu niż Amazon na podstawie umowy agencyjnej.

3. ZASADNICZA TREŚĆ ZAPROPONOWANYCH ZOBOWIĄZAŃ

- 15) Amazon nie zgadza się ze wstępną oceną Komisji. Niemniej jednak zgodnie z art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 zaproponował on zobowiązania, których może się podjąć, by uwzględnić zastrzeżenia Komisji w zakresie konkurencji. Główne elementy tych zobowiązań są następujące:
- a) Amazon nie będzie wymagał ani w inny sposób uzależniał zawierania umów od jakichkolwiek klauzul równości modelu biznesowego, równości prowizji agencyjnej, równości cen agencyjnych, równości cech, równości promocji, równości wyboru, równości cen hurtowych ani postanowień dotyczących powiadamiania zawartych w umowach między Amazonem a dostawcami e-książek dotyczących sprzedaży e-książek konsumentom w EOG. Amazon powiadomi każdego z tych dostawców e-książek, że nie będzie już wymagał uwzględniania takich postanowień.
 - b) Amazon zaoferuje każdemu dostawcy e-książek, którego umowa dotycząca sprzedaży e-książek konsumentom w EOG zawiera aktualnie ważne postanowienie dotyczące puli rabatowej, możliwość wypowiedzenia takiej umowy na piśmie z dowolnego powodu z zachowaniem 120-dniowego okresu wypowiedzenia.
 - c) Amazon nie będzie ujmował w nowych umowach dotyczących e-książek z dostawcami e-książek żadnych klauzul równości dotyczących cen, klauzul równości niezwiązanych z ceną ani postanowień dotyczących powiadamiania.
 - d) Czas trwania tych zobowiązań będzie wynosił pięć lat od dnia otrzymania przez Amazona formalnej notyfikacji decyzji Komisji wydanej na podstawie art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1/2003. Amazon wyznaczy pełnomocnika ds. monitorowania, który będzie kontrolował wywiązywanie się Amazona z zobowiązań.
- 16) Pełna wersja wszystkich zobowiązań została opublikowana w języku angielskim na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji:

http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

4. ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG

- 17) Po zbadaniu rynku Komisja zamierza przyjąć na podstawie art. 9 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 decyzję uznającą za wiążące zobowiązania streszczone powyżej i opublikowane na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji.
- 18) Zgodnie z art. 27 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 Komisja wzywa zainteresowane strony trzecie do zgłaszania uwag na temat zaproponowanych zobowiązań. Komisja musi otrzymać wspomniane uwagi nie później niż w terminie jednego miesiąca od daty niniejszej publikacji. Zainteresowane strony trzecie są również proszone o przedłożenie nieopatrzonej klauzulą poufności wersji swoich uwag, z której usunięto tajemnice handlowe oraz pozostałe informacje poufne oraz zastąpiono je nieopatrzoną klauzulą poufności streszczeniem lub słowami „tajemnica handlowa” lub „poufne”.
- 19) Prosimy o przesyłanie uzasadnionych odpowiedzi i uwag, przedstawiających istotne fakty. Jeśli stwierdzą Państwo istnienie problemu dotyczącego dowolnej części proponowanych zobowiązań, prosimy o zasugerowanie możliwego rozwiązania.
- 20) Uwagi z dopiskiem zawierającym numer referencyjny AT.40153 E-book MFNs and related matters można przysyłać do Komisji pocztą elektroniczną (na adres: COMP-GREFFE-ANTITRUST@ec.europa.eu), faksem (+322 2950128) lub listownie na poniższy adres:

European Commission
Directorate-General for Competition
Antitrust Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
